

СИСТЕМА ЕКОЛОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ СИРОВИНИ В УКРАЇНІ

Онофрієнко А.І.¹, Корецька Є.М.¹, Усенко С. А.¹

¹Національний університет харчових технологій

Науковий керівник – Ничик О.В., канд. техн. наук, доц.

Система екологічного контролю якості сільськогосподарської сировини є невід'ємною частиною харчової промисловості України, оскільки продукція може містити в собі шкідливі для людей та інших організмів речовини. Розглянемо особливості вітчизняної та зарубіжної систем.

Розбір досліджень і спеціалізованої літератури дають зрозуміти важливість розглянутих систем з точки зору забезпечення високого рівня життя населення. Метою є аналіз вітчизняної системи екологічного контролю якості сільськогосподарської сировини та пошук ідей щодо її покращення.

Недосконалість системи екологічного контролю якості сільськогосподарської сировини можуть суттєво впливати на здоров'я людей. Понад 20% українських сільськогосподарських угідь містять в ґрунті радіонукліди, отрутохімікати та різноманітні токсичні речовини, які в свою чергу погіршують і, навіть, роблять небезпечним склад вирощуваних на них сільськогосподарських культур.

Основним принципом вітчизняної системи є моніторинг постачання екологічно чистої та безпечної для вживання сільськогосподарської сировини. Її основою є нормативи, за якими визначають рівень екологічної безпеки та ризику вживання тієї чи іншої продукції сільського господарства, а також дослідження, які проводилися в останні роки. Результати кожного контролю характеризуються фізичними, біохімічними, технологічними та санітарно-гігієнічними показниками. До них належать такі показники, як колір, запах, смак, вміст білку та його амінокислотний склад, вітамінів, жирів, вуглеводів, кислотність, вміст мінеральних добрив, важких металів, радіоактивних речовин, нітратів, пестицидів, мікотоксинів та ін. Офіційні нормативно-правові акти визначають допустимі значення зазначених показників та регулярно оновлюються з метою покращення якості сільськогосподарської сировини для подальшого використання [1].

В більш розвинених країнах виробники харчових продуктів використовують внутрішній та зовнішній екологічний контроль якості сільськогосподарської сировини. Наприклад, в США 48% заводів використовують внутрішній і зовнішній контроль, 30% використовують тільки внутрішній, 18% тільки зовнішній, лише 4% не використовують жодний із них.

Варто зазначити, що в результаті наявності обох видів контролю було підвищено екологічну безпеку продукції, а також її конкурентоспроможність на світовому ринку.

Спеціалісти отримують інформацію щодо якості продукції і на її основі можуть запобігати попаданню небезпечної сировини до споживачів. В лабораторіях дедалі частіше застосовуються передові технології, які допомагають визначити екологічні показники продукції. Наприклад, такі, як NI LabVIEW та IMAQ. Технологічний «зір» може забезпечити більш економний та ефективний спосіб проведення екологічного контролю продукції, оскільки з роками він стає все точніше та швидше, однак його слід постійно перевіряти та модернізувати [2-3].

Підсумовуючи дослідження більш розвинених країн стає зрозуміло, що систему екологічного контролю якості сільськогосподарської сировини в Україні можна і потрібно покращувати шляхом застосування передових технологій та додаткових видів експертизи продукції, що зробить її безпечнішою.

Список використаних джерел:

1. N.A. Makarenko. Ecological expertise of technologies of cultivation of agricultural crops: Kyiv: 2008. 81с.
2. Alexander Saak. Quality control in agricultural value chains and external certification. IFPRI: International Food Policy Research Institute. 2016. С. 1–2.
3. Piromalis, D., Tseles, D. Quality management of agricultural products. Proceedings of the 2nd International Scientific Conference on Information Technology and Quality. 2005. No. January.